

Emigreren naar Duitsland

Fiscale en sociale gevolgen

Emigreren naar Duitsland

Fiscale en sociale gevolgen

Deze brochure is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Toch is het niet uitgesloten dat de tekst onjuistheden bevat of niet volledig is. Uitgever en auteur aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die daardoor ontstaat.

Colofon:

Uitgave:	Stichting FNV Pers
Tekst:	FNV Brussel, Ger Essers
Productie en eindredactie:	FNV Marketing & Communicatie
Vormgeving:	FNV Repro
Druk omslag:	Gigacolor

Maart 2007

U werkt in Nederland en verhuist naar Duitsland en blijft als grensarbeider in Nederland werken

Waar ben ik sociaal verzekerd als ik in Duitsland woon en in Nederlandse loondienst werk?

Als u in Duitsland woont en in Nederland werkt, dan blijft u sociaal verzekerd in Nederland. U moet in Nederland alle sociale premies betalen. Ook als u in deeltijd werkt in Nederland, bent u volledig verzekerd voor de volksverzekeringen. Ook op de dagen dat er niet wordt gewerkt. Er moet wel sprake zijn van een vast dienstverband.

Wanneer u in Duitsland een nevenbetrekking aanvaardt bij een Duitse werkgever of voor uw Nederlandse werkgever in Duitsland werkt, dan bent u niet meer wettelijk sociaal verzekerd in Nederland. Uw Nederlandse werkgever moet u dan sociaal verzekeren in Duitsland. Op het brutoloon dat u in Nederland verdient, moet de Nederlandse werkgever de Duitse wettelijke socialezekerheidspremies, de Nederlandse loonbelasting en de Nederlandse bovenwettelijke (bedrijfs)pensioenpremies inhouden.

Werkt u naast uw dienstbetrekking in Nederland ook nog als zelfstandige in Duitsland, dan blijft u sociaal verzekerd in Nederland en wordt u als zelfstandige onderworpen wordt aan de Nederlandse sociale zekerheid. Voor de werkzaamheden in Nederlandse loondienst blijft u sociaal verzekerd in Nederland.

Er geldt een uitzondering voor internationale chauffeurs. Zij worden in Duitsland en niet in Nederland sociaal verzekerd, indien zij hoofdzakelijk in Duitsland werken. Ook voor ambtenaren gelden er uitzonderingen. Informeer bij de SVB.

Op welke wijze zijn de gezinsleden sociaal verzekerd als ik in Duitsland woon en in Nederlandse loondienst blijf werken?

De gezinsleden, die zelf niet (meer) in Nederland werken, zijn niet meer sociaal verzekerd in Nederland. De opbouw voor het AOW-pensioen wordt beëindigd. Het is mogelijk om een vrijwillige AOW- en/of Anw-

verzekering bij de Sociale Verzekeringsbank af te sluiten. Dit moet gebeuren binnen het jaar waarin de gezinsleden vanuit Nederland naar Duitsland verhuisd zijn.

Bij de berekening van een AOW-pensioen wordt vastgesteld over welke perioden u of uw gezinslid niet verzekerd is geweest. Alle niet-verzekerde perioden worden bij elkaar opgeteld. Voor ieder vol jaar dat u of uw gezinslid niet verzekerd was, wordt er 2 procent aan AOW-pensioen gekort.

Voor de ziektekosten geldt dat de niet zelf werkende gezinsleden 'mee-verzekerd' worden in Nederland.

Gezinsleden met een WIA-uitkering, AOW/Anw-uitkering of (vroeg)bedrijfspensioen kunnen deze uitkeringen/pensioenen 'meeneemen'. Dit is slechts beperkt mogelijk met een werkloosheidsuitkering (drie maanden). Bijstandsuitkeringen en Wajong-uitkeringen zijn niet meeneembaar naar Duitsland. Zie verderop van deze brochure.

Waar ben ik belastingplichtig als ik in Duitsland woon en in Nederlandse loondienst werk?

U bent als inwoner van Duitsland verplicht om in Duitsland aangifte te doen voor de Duitse Einkommenssteuer. U kunt slechts in één land wonen. De feitelijke omstandigheden bepalen waar u woont. Bij twijfel kunt u bij de Belastingdienst Buitenland in Heerlen een 'verklaring van wonen' aanvragen.

In het jaar van emigratie, dient u belastingaangifte te doen c.q. teruggaaf aan te vragen door middel van het M-biljet. Daarna moet u aangifte doen door middel van een C-biljet. Voor teruggaaf moet u het C-t biljet gebruiken.

De Duitse belastingdienst zal uw Nederlandse inkomen behandelen alsof het Duits inkomen is. Duitsland zal eerst berekenen hoeveel Einkommenssteuer u theoretisch verschuldigd zou zijn over uw Nederlandse inkomen, doch zal u vervolgens vrijstellen van Einkommenssteuer, omdat het Nederlands-Duitse belastingverdrag de belastingheffing over het Nederlandse loon toewijst aan Nederland.

Vanuit Nederland gezien, wordt u beschouwd als een buitenlandse belastingplichtige en moet u een aangifteformulier-C invullen. Het loon dat u verdient met werkzaamheden in Nederland wordt belast in Nederland. In dit geval hebt u als buitenlands belastingplichtige geen recht op de heffingskortingen en geen recht op de aftrek van de per-
soongebonden aftrekposten. U hebt wel recht op het sociaalverze-
keringsdeel (31,70/34,15 deel ofwel ca 93 procent) van alle heffingskorting-
en (2006). Nederland belast alleen dat inkomen dat het op grond van
het belastingverdrag mag belasten (loon enz.).

Op welke wijze kan ik in aanmerking komen voor alle heffingskortingen en alle aftrekposten?

Er bestaan twee regelingen waarvan u gebruik kunt maken: het grensar-
beidersprotocol (de 90-procentregeling uit het belastingverdrag) en de
mogelijkheid om 'te kiezen voor behandeling als binnenlands belasting-
plichtige'.

Grensarbeiderprotocol

Als u in Duitsland woont, kunt u als buitenlandse belastingplichtige een
beroep doen op het zogenaamde grensarbeidersprotocol (1980) in het
belastingverdrag. U voldoet aan deze regeling als ten minste 90 procent
van uw gezinsinkomen - dat wil zeggen de som van het Duitse én
Nederlandse inkomen van u en uw huwelijkspartner - in Nederland
belast wordt. In dit geval hebt u recht op een aantal fiscale tegemoetko-
mingen in verband met huwelijk, kinderen, leeftijd, alimentatie, ziekte-
kosten, opleiding en studie.

Ook hebt u recht op het belastingdeel van de algemene heffingskorting,
de (verhoogde) aanvullende kinderkorting, (aanvullende) kinderkorting,
(aanvullende) (alleenstaande) combinatiekorting, (aanvullende) alleen-
staande ouderkorting en de (aanvullende) ouderenkorting. Aftrekbaar
zijn onder meer alimentatiebetalingen, uitgaven voor levensonderhoud,
ziektekosten en scholingsuitgaven. De huwelijkspartner heeft recht op
de algemene heffingskorting met uitzondering van het premiedeel van
de heffingskorting.

Er bestaat geen recht op fiscale aftrek voor de betaalde hypotheekrente
voor de eigen woning.

Kiezen voor behandeling als binnenlands belastingplichtige

U kunt er ook voor kiezen (opteren) om zich in Nederland te laten behandelen als binnenlandse belastingplichtige. U hebt dan recht op alle heffingskortingen en alle aftrekposten (ook het negatief inkomen uit eigen woning). Kiest uw partner zonder inkomen er ook voor om behandeld te worden als binnenlands belastingplichtige, dan heeft deze recht op de volledige algemene heffingskorting.

Als u kiest voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige, dan moet u in Nederland aangifte doen van uw wereldinkomen (dat wil zeggen het Nederlandse én het Duitse inkomen enz.). De aangifte van het niet-Nederlandse inkomen leidt er niet toe dit inkomen in Nederland belast wordt. Bij de vaststelling van de te betalen inkomstenbelasting wordt er immers een aftrek ter voorkoming van dubbele belastingheffing verleend nadat het Nederlandse belastingpercentage is vastgesteld. Dit betekent dat het in Nederland te belasten inkomen veelal tegen een hoger tarief belast wordt (tegen het belastingtarief over het wereldinkomen).

Bij het kiezen voor binnenlandse belastingplicht kan de Duitse grensarbeider bijvoorbeeld ook zijn hypotheekrente op zijn Nederlandse inkomen in mindering brengen.

Door te kiezen (opteren) voor binnenlandse belastingplicht kunt u ook uw hypotheekrente voor uw Duitse woning in mindering brengen op uw Nederlandse belastbaar inkomen. Kiest u niet voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige dan zal Nederland alleen uw Nederlandse inkomen belasten.

Wat gebeurt er als ik niet meer wil of kan kiezen om behandeld te worden als binnenlandse belastingplichtige?

Als u niet meer kunt kiezen om zich te laten behandelen als binnenlands belastingplichtige omdat u bijvoorbeeld werkloos wordt en een Duitse werkloosheidsuitkering ontvangt, dan heeft dit geen consequenties.

Omdat u geen belasting meer in Nederland betaalt, heeft de aftrek van bijvoorbeeld de hypotheekrente eigen woning geen effect meer.

Indien u Nederlands inkomen ontvangt en u kunt wel nog kiezen om fiscaal behandeld te worden als binnenlandse belastingplichtige, maar u kiest er niet meer voor, dan wordt het belastingvoordeel dat u heeft

gehad door de aftrek van de hypotheekrente in de periode waarin u wel nog kon kiezen, voor een periode van 8 jaar teruggenomen (terugploeg-regeling).

Waar betaal ik mijn inkomstenbelasting als ik in Duitsland woon en ik voor mijn Nederlandse werkgever ook in Duitsland of in andere landen werk?

U betaalt alleen belasting in Nederland als u voor uw Nederlandse werkgever daadwerkelijk in Nederland werkt. Werkt u voor uw Nederlandse werkgever in Duitsland, dan wordt u voor elke dag die u daar werkt, vanaf de eerste werkdag belastingplichtig in Duitsland. U wordt dan Duits sociaal verzekerd en uw Nederlandse werkgever moet dan de Duitse socialezekerheidspremies naar Duits recht in Duitsland afdragen. Dat is ook het geval als u voor uw Nederlandse werkgever tijdelijk (ook bij minder dan 183 dagen) gedetacheerd wordt in bijvoorbeeld Frankrijk of in een ander land.

Internationale chauffeurs worden - alleen voor de dagen die zij in Nederland rijden - belast in Nederland. Laat u adviseren door het Bureau voor Duitse Zaken (SVB)

Hoe zijn mijn gezinsleden en ik verzekerd tegen ziektekosten?

Als actieve grensarbeider bent u verzekerd in Nederland. U draagt de gebruikelijke premies af voor de Nederlandse ZVW/AWBZ-verzekering. In Duitsland moet u zich laten inschrijven bij een zelfgekozen Duitse Krankenkasse door middel van het zogenaamde E-106 (NL) formulier. Dit formulier moet u aanvragen bij uw Nederlandse zorgverzekeraar. Als actieve grensarbeider mag u zowel gebruik maken van de gezondheidszorg in Duitsland als in Nederland. In Duitsland hebt u recht op de Duitse verstrekkingen alsof u Duits sociaal verzekerd zou zijn. In Nederland hebt u recht op de Nederlandse verstrekkingen omdat u sociaal verzekerd bent in Nederland. U hebt dus het keuzerecht.

Als de gezinsleden in Nederland of Duitsland werken of een Nederlandse dan wel Duitse uitkering ontvangen, dan zijn zij zelf in Nederland of Duitsland verzekerd. Is dit niet het geval dan worden zij door Nederland ten financiële laste van Nederland aangemeld bij een

Duitse Krankenkasse. Dit vindt plaats door vermelding op het E-106 (NL) formulier van de grensarbeider. Daarbij geldt de Duitse definitie voor gezinslid (o.a. gehuwd zijn). De gezinsleden zijn niet verzekerd in Nederland of Duitsland. Zij hebben aanspraak op zorg in Duitsland op grond van de Europese Verordening (verdragsverzekerden). Voor de gezinsleden geldt dat zij ook gebruik mogen maken van de gezondheidszorg in Nederland en in Duitsland. Zij betalen voor de zorg in Duitsland een bijdrage aan het Nederlandse College voor zorgverzekeringen (CVZ). De zorgbijdrage ter financiering van de zorg in Duitsland is gelijk aan de nominale premie vermenigvuldigd met de zogenaamde woonlandfactor. Voor Duitsland bedraagt deze 0,7194 (2007). Voor de gezinsleden van actieve Nederlandse militairen gelden bijzondere regelingen.

Voor de aanvullende vrijwillige ziektekostenverzekeringen geldt dat u volledig vrij bent in uw keuze. Er bestaat ook recht op de zorgtoeslag. De grondslag voor de bepaling van de hoogte van de zorgtoeslag is het gezinsinkomen. Indien beide partners in Nederland de ZVW/AWBZ-premies (grensarbeiders) dan wel een CVZ-bijdrage (voor de niet-werkende gezinsleden) betalen, bestaat er recht op de volledige zorgtoeslag. Bij de berekening van de zorgtoeslag wordt rekening gehouden met de woonlandfactor voor Duitsland.

Wanneer uw partner in Duitsland verzekerd is, bestaat er recht op de gehalveerde zorgtoeslag.

Wordt u werkloos, arbeidsongeschikt of gaat u met pensioen, dan verliest u het keuzerecht. U kunt dan wel gebruik maken van de mogelijkheden van de grensoverschrijdende zorgprojecten.

Welke regels gelden er bij ziekte?

Bij ziekte moet u zich overeenkomstig de Duitse regelgeving melden bij uw Duitse huisarts en uw Nederlandse werkgever. Via de Krankenkasse wordt uw arbodienst op de hoogte gesteld. Zorg ervoor dat de naam van uw arbodienst bekend is bij uw Duitse Krankenkasse. De werkgever c.q. de arbodienst mag u oproepen voor een re-integratiegesprek/traject in Nederland.

Heb ik recht op een WIA-uitkering als ik blijvend arbeidsongeschikt wordt?

De WIA-uitkering is exporteerbaar. Er bestaat geen recht op een aanvulling op grond van de Toeslagenwet. Of er aanspraak bestaat op een WIA-uitkering wordt vastgesteld op basis van de Nederlandse wetgeving. Het medisch onderzoek moet in principe plaatsvinden in Duitsland. U kunt - ter voorkoming van administratieve vertraging - met het UWV schriftelijk overeenkomen om de keuringsprocedure in Nederland te laten plaatsvinden.

Waar ben ik sociaal verzekerd en waar ben ik belastingplichtig als ik in Duitsland woon en een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA) ontvang?

Wanneer u niet (meer) werkt in Nederland of Duitsland en enkel een WIA-uitkering ontvangt, dan bent u belastingplichtig in Nederland. Niet-wettelijke aanvullingen op uw WIA-uitkeringen worden wel belast in Duitsland. U bent niet meer sociaal verzekerd in Nederland. Uw Nederlandse zorgpolis wordt beëindigd. U zult zich zelf moeten afmelden bij uw Nederlandse zorgverzekeraar. Voor wat betreft de medische zorg bent u aangewezen op de Duitse gezondheidszorg. Ter financiering van de zorg in Duitsland zult u in Nederland de zorgbijdragen (pseudo-premies) moeten betalen. Dit zijn de nominale en de procentuele premies voor de ZVW/AWBZ (minus AWBZ-heffingskorting) vermenigvuldigd met de woonlandfactor voor Duitsland (0,7194).

U zult bij het College voor zorgverzekeringen (CVZ) een E-121-verklaring ten behoeve van uw Duitse Krankenkasse moeten aanvragen. Uw rechten in Duitsland worden gecontinueerd. Er bestaat recht op de Nederlandse zorgtoeslag aangepast aan de woonlandfactor.

U hebt niet meer de mogelijkheid om zonder toestemming van uw Duitse Krankenkasse gebruik te maken van de gezondheidszorg in Nederland. Afgezien van grensoverschrijdende zorgprojecten, spoedhulp en extramurale zorg hebt u geen recht meer op medische behandeling in Nederland.

Omdat u niet meer werkt in Nederland bent u niet meer verplicht AOW/Anw-verzekerd. U hebt de mogelijkheid om zich binnen één jaar na de beëindiging van de verplichte AOW/Anw-verzekering hiervoor

vrijwillig te verzekeren bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De duur van deze vrijwillige verzekering is beperkt tot tien jaar. Voor bepaalde groepen gelden uitzonderingen. Kort voor de periode van tien jaar verstrijkt, zal door de SVB bekeken worden of u als vrijwillig verzekerde (nog) tot een categorie behoort waarvoor een uitzondering bestaat. Als uw partner al vrijwillig verzekerd was voor AOW en/of Anw dan blijft deze verzekering doorlopen, ongeacht of u zich wel of niet vrijwillig AOW/Anw-verzekerd.

Waar ben ik sociaal verzekerd of belastingplichtig als ik in Duitsland woon en een WIA-uitkering ontvang en daarnaast (in deeltijd) werk?

Als u een WIA-uitkering ontvangt en daarnaast in Nederland werkt, blijft u sociaal verzekerd en belastingplichtig in Nederland. U wordt dan behandeld als een actieve grensarbeider. Op de WIA-uitkering worden de gebruikelijke premies ingehouden.

Als u in Duitsland (in deeltijd) werkt, bent u niet meer sociaal verzekerd in Nederland. U wordt dan sociaal verzekerd in Duitsland. Dat geldt ook voor de ziektekostenverzekering. U hoeft - als u in Duitsland werkt - ook geen Nederlandse zorgbijdragen meer te betalen. Informeer, als u een Duitse mini-job wilt uitoefenen, vooraf bij uw Krankenkasse naar de mogelijke negatieve gevolgen.

De WIA-uitkering blijft belast in Nederland. De inhouding voor de loonheffing is beperkt tot de loonbelasting. Aanvullende uitkeringen worden belast in Duitsland.

Als ik werkloos word, heb ik dan recht op een Nederlandse of een Duitse werkloosheidsuitkering?

Als u als grensarbeider volledig werkloos wordt, hebt u aanspraak op een Duitse werkloosheidsuitkering alsof u altijd in Duitsland hebt gewerkt. De nationaliteit speelt geen rol. Bij de aanvraag voor een Duitse werkloosheidsuitkering moet u de zogenaamde E-301(NL) verklaring overleggen bij de Duitse Agentur für Arbeit. Deze verklaring moet u bij het UWV aanvragen via de UWV-telefoon (00 31 113 75 03 50). De afgifte van dit formulier duurt vijf tot acht weken.

De hoofdregel is dat u bij werkloosheid aanspraak kunt maken op een Duitse werkloosheidsuitkering. In zeer uitzonderlijke situaties (zogenoemde Miethe gevallen) kunt u toch in Nederland een werkloosheidsuitkering aanvragen. Dit is het geval als u erg 'sterke banden' met Nederland hebt op zowel privé als beroepsmatig terrein, waardoor uw kansen om weer in Nederland aan het werk te komen zeer groot zijn en u nagenoeg geen kansen op de Duitse arbeidsmarkt hebt. Het UWV zal beoordelen of dit het geval is. Om uw banden met Nederland te onderbouwen, zult u zelf de bewijzen moeten leveren (bewijzen van opleiding, arbeidsverleden en een aantal privé-omstandigheden enz.). Het kan gebeuren dat het UWV vindt dat u, ondanks het feit dat u naar uw mening grote banden met Nederland heeft, toch geen recht hebt op een Nederlandse werkloosheidsuitkering. Om te voorkomen dat u uw mogelijke rechten in Duitsland verspeelt, moet u zich gelijktijdig met uw aanvraag voor de Nederlandse werkloosheidsuitkering ook in Duitsland laten inschrijven bij de Agentur für Arbeit zonder dat u op dat moment een werkloosheidsuitkering in Duitsland aanvraagt.

Wanneer u tijdelijk of gedeeltelijk werkloos wordt, dan heeft u wel aanspraak op een Nederlandse werkloosheidsuitkering.

U bent tijdelijk of gedeeltelijke werkloos

- als u in dienst blijft bij uw Nederlandse werkgever, uw dienstbetrekking tijdelijk is opgeschort en uw werkzaamheden elk moment hervat kunnen worden;
- als u kunt bewijzen dat u aansluitend op ontslag direct weer zult gaan werken in Nederland in een contract met minder uren;
- als u na ontslag nog voor een andere werkgever in Nederland werkt;
- als uw aantal uren verminderd worden.

Om een werkloosheidsuitkering te kunnen aanvragen, moet u zich melden bij Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) in Nederland.

De Nederlandse WW-uitkering is - uitgezonderd bovenstaande uitzonderingen - niet exporteerbaar. Nederlandse bovenwettelijke aanvullingen bij werkloosheid (sociale plannen enz.) zijn wel exporteerbaar en moeten ook uitbetaald worden als u een Duitse werkloosheidsuitkering ontvangt. Bij de bepaling van de hoogte en duur van de Nederlandse aanvullingen moet uitgegaan worden van de hoogte en duur van de Duitse werkloosheidsuitkering.

Er bestaat - indien u ouder bent dan 45 jaar - recht op de FVP-regeling (voortzetting bedrijfspensioenopbouw gedurende de loongerelateerde werkloosheidsperiode). Dit geldt ook als u een Duitse werkloosheidsuitkering ontvangt. U moet zich wel aanmelden bij de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP).

De UWV-betalingen als gevolg van betalingsonmacht van de Nederlandse werkgever (faillissement) zijn wel exporteerbaar naar Duitsland. U moet zich binnen de week aanmelden bij het UWV (tel. 00 3113 750 350)

Wat zijn de consequenties als ik een Duitse of Nederlandse werkloosheidsuitkering ontvang?

Vanaf het moment dat u een Duitse werkloosheidsuitkering ontvangt bent u belastingplichtig in Duitsland. U bouwt Duitse Altersrente op in plaats van een Nederlands AOW-pensioen. Het opgebouwde AOW-pensioen (2 procent per jaar vanaf 15 jaar) blijft behouden.

Als uw partner in Nederland werkt dan kunt u uw hypotheekrente via de partner aftrekken in Nederland. Ontvangt u een Duitse werkloosheidsuitkering dan heeft u bij voorrang recht op Duitse kinderbijslag. U bent niet meer verzekerd voor de Nederlandse zorgverzekeringen (ZVW/AWBZ) en wordt rechtstreeks verzekerd in Duitsland. U moet zich afmelden bij de Nederlandse zorgverzekeraar.

Ontvangt u een Nederlandse werkloosheidsuitkering dan blijft u belasting- en premieplichtig in Nederland. U blijft ook op de gebruikelijke wijze sociaal verzekerd in Nederland.

Behoud ik mijn recht op Nederlandse kinderbijslag, als ik met mijn gezin in Duitsland woon?

De kinderbijslag is 'meeneembaar' naar Duitsland. Als u en uw partner beiden in Nederland werken, dan bestaat enkel aanspraak op Nederlandse kinderbijslag. Werkt uw partner niet (meer) dan bestaat er recht op Nederlandse kinderbijslag plus aanvullende Duitse kinderbijslag. Deze moet u aanvragen bij de Familienkasse. Vanaf het moment dat een van de ouders in Duitsland werkt of een Duitse werkloosheidsuitkering ontvangt, bestaat er bij voorrang recht op Duitse kinderbijslag (tot 25 jaar). Werken beide ouders in Nederland dan bestaat er geen recht op Duitse kinderbijslag.

Hoe zijn de vergoedingen voor kinderopvang geregeld als ik in Duitsland woon? Bestaat er recht op het Duitse Elterngeld? Kunnen kinderen ouder dan 18 jaar in aanmerking komen voor Nederlandse studiefinanciering of een Wajong-uitkering (Wet arbeidsongeschiktheid jonggehandicapten)?

De vergoeding voor kinderopvang wordt ook uitbetaald als u in Duitsland woont. Het is niet noodzakelijk dat beide ouders in Nederland werken.

Als een ouder niet werkt of minder dan 30 uur werkt in Duitsland, bestaat er recht op Duits Elterngeld. Werkt uw partner niet dan bouwt deze gedurende vier jaar 'premievrij' Duits ouderdomspensioen op (Rente wegen Kindererziehung). Een Nederlandse vrijwillige AOW- en/of Anw-verzekering kan naast de Duitse Rentenversicherung bestaan. Het Duitse Elterngeld is overdraagbaar op de grensarbeider indien voldaan wordt aan de Duitse voorwaarde.

Uw studerende kinderen hebben recht op de Nederlandse studiefinanciering (WSF), indien zij een studie volgen aan het Hoger Onderwijs in Vlaanderen, Nederland of de Duitse grensregio's. Er kan daarnaast recht bestaan op Duitse kinderbijslag.

Werken de kinderen - naast hun studie in Nederland - dan worden zij Nederlands sociaal verzekerd (AOW enz.). Er bestaat geen recht op de Nederlandse Wajong-uitkering zolang de kinderen in Duitsland wonen.

Heeft emigratie naar Duitsland fiscale gevolgen voor de opbouw van mijn bedrijfspensioen? Kan ik mijn bedrijfspensioen afkopen?

Wanneer u emigreert naar Duitsland en in Nederland een pensioen of lijfrente hebt opgebouwd, wordt u in het jaar van de emigratie geconfronteerd met een 'conserverende' aanslag. De waarde van het pensioen of de lijfrente op emigratiedatum wordt in het jaar van de emigratie belast als loon, als u voor de opbouw van het pensioen of de lijfrente een fiscaal voordeel heeft genoten in Nederland. De belasting, begrepen in de conserverende aanslag, hoeft niet betaald te worden als u emigreert naar Duitsland. U krijgt uitstel van betaling voor een periode van tien jaar. Verricht u in deze tien jaar geen fiscaal niet toegestane handelingen

met uw pensioen of de lijfrente, zoals afkoop, vervreemding, belening enz., dan hoeft de Nederlandse belasting helemaal niet betaald te worden. Als het pensioen wel binnen de termijn van tien jaar wordt afgekocht, dan moet op dat moment de conserverende aanslag wel betaald worden.

Waar moet ik mijn Nederlandse AOW/Anw-uitkering en bedrijfspensioen aanvragen?

De Nederlandse AOW- of Anw-uitkering moet u in Duitsland aanvragen bij de Deutsche Rentenversicherung. Deze instelling zal de aanvraag via het Bureau voor Duitse Zaken (BDZ) in Nijmegen doorleiden naar de Sociale Verzekeringsbank. Bedrijfspensioenen enz. moet u zelf aanvragen in Nederland.

U ontvangt een Nederlandse uitkering of pensioen en verhuist naar Duitsland

Welke Nederlandse uitkeringen/pensioenen kan ik 'meenemen' naar Duitsland?

Ontvangt u op het moment van verhuizen een Nederlandse werkloosheidsuitkering, dan kunt u deze gedurende drie maanden 'meenemen' naar Duitsland. U moet dan wel een E-303 (NL) verklaring van het UWV hebben. De Nederlandse werkloosheidsuitkering wordt uitbetaald door het Duitse Arbeitsamt. Keert u binnen drie maanden terug naar Nederland, dan kan de werkloosheidsuitkering gecontinueerd worden. De Nederlandse WIA-uitkering is - behoudens de toeslag - ook onbeperkt meeneembaar naar Duitsland. Dat geldt niet voor een Wajong-uitkering en een bijstandsuitkering. Deze uitkeringen worden beëindigd als u in Duitsland gaat wonen.

Nederlandse AOW/Anw-uitkeringen en Nederlandse (vroeg)pensioenuitkeringen zijn ook onbeperkt meeneembaar.

Waar worden Nederlandse sociale uitkeringen/pensioenen belast als ik in Duitsland woon?

Nederlandse socialezekerheidsuitkeringen - WW, WIA, AOW/Anw - worden als u in Duitsland woont, belast in Nederland. Particuliere (bedrijfs)pensioenen worden belast in Duitsland.

Een ambtenarenpensioen wordt belast in Nederland, indien dit pensioen opgebouwd is bij de rijksoverheid, de provinciale of de gemeentelijke overheid (incl. openbaar onderwijs). Wanneer er sprake is van een gemengde loopbaan - bijvoorbeeld 20 jaar openbaar onderwijs en 20 jaar bijzonder onderwijs - dat vindt er een splitsing plaats. Over het ABP-pensioen dat is opgebouwd in het openbaar onderwijs wordt u belast in Nederland; het ABP-pensioen opgebouwd in het bijzonder onderwijs wordt belast in Duitsland.

Het vervroegd ambtenarenpensioen (FPU) wordt niet opgesplitst, dat wordt in Duitsland belast als u uw loopbaan beëindigd hebt in het bij-

zonder onderwijs. Hebt u uw loopbaan beëindigd bij de rijks-, provinciale of gemeentelijke overheid of in het openbaar onderwijs dan wordt de FPU belast in Nederland.

Het pensioenfonds houdt geen loonbelasting c.q. premies meer in, indien er door de Belastingdienst Buitenland een beschikking is afgegeven. De aanvraag door middel van het formulier LBB 20 voor een beschikking moet u zelf doen bij de Belastingdienst Buitenland in Heerlen.

Als u een VUT-, FPU-uitkering of pensioen ontvangt uit Nederland, zult u elk jaar een 'bewijs van in leven zijn' moeten laten invullen op het gemeentehuis van uw woonplaats. Dit bewijs moet opgestuurd worden aan de Nederlandse uitkeringsinstelling/pensioenfonds.

Waar ben ik sociaal verzekerd als ik een Nederlands pensioen/uitkering ontvang en in Duitsland woon?

Als u een Nederlandse WIA-, AOW/Anw-uitkering ontvangt, of een (vroeg)pensioen, dan bent u niet meer verplicht verzekerd in Nederland. Werkt u (in deeltijd) in Nederland dan wordt u sociaal verzekerd in Nederland. U betaalt dan ook over uw Nederlandse pensioen/uitkering de gebruikelijke premies.

Werkt u in Duitsland dan wordt u sociaal verzekerd in Duitsland.

Aanvaardt u een zogenaamde mini-job informeer dan vooraf bij uw Krankenkasse welke consequenties dit heeft.

Oefent u geen werkzaamheden meer uit in Nederland, dan hebt u alleen aanspraak op medische verstrekkingen in Duitsland. Het door het Collega voor zorgverzekeringen (CVZ) uitgereikte formulier E-121 (NL) moet u overhandigen aan uw Duitse Krankenkasse. Ter financiering van de medische zorg in Duitsland moet u in Nederland zorgbijdragen betalen. De hoogte van de zorgbijdragen (pseudo-premies) is gelijk aan de ZVW/AWBZ-premie vermenigvuldigd met de woonlandfactor (0,7194) voor Duitsland (2007).

U hebt recht op alle Duitse zorgverstrekingen inclusief de verzorging vanuit de Pflegeversicherung. Deze zijn echter beperkt tot de verstrekingen in natura (Sachleistungen). Er bestaat geen aanspraak op een budget (Pflegegeld).

Afgezien van de grensoverschrijdende zorgprojecten, spoedhulp en extramurale zorg mag u geen beroep meer doen op de Nederlandse gezondheidszorg.

Kan ik mij vrijwillig verzekeren voor AOW en/of Anw als ik een Nederlandse sociale uitkering dan wel een Nederlands (vroeg)pensioen ontvang en in Duitsland woon?

Als u een Nederlandse WIA-, AOW/Anw-uitkering of een (vroeg)pensioen ontvangt, bent u niet meer verplicht verzekerd voor de Nederlandse socialezekerheidswetgeving. Op grond van de Europese wetgeving hebt u recht op zorg in Duitsland, waarvoor u zorgbijdragen in Nederland betaalt.

U kunt zich binnen één jaar na beëindiging van de verplichte AOW/Anw-verzekering vrijwillig verzekeren voor AOW en/of Anw bij de Sociale Verzekeringsbank. De premie voor de vrijwillige verzekering is gebaseerd op het (wereld-)inkomen van de verzekerde. Maar omdat de verzekering een minimumpremie kent, zijn ook personen zonder inkomen premie verschuldigd. Er is overigens ook een maximum gesteld aan de verschuldigde premie.

Adressen

Bureau voor Duitse Zaken
Takenhofplein 4 6538 SZ Nijmegen
Telefoon 024 343 19 00
www.svb.nl/bdz
www.grensinfopunt.nl

Steunpunt Grensoverschrijdend Werken en Ondernemen (GWO)
Terra Nigrastraat 10 6216 BL Maastricht
Telefoon 0800 024 12 12
vanuit Duitsland 0800 - 101 13 52
www.belastingdienst.nl

Belasting Telefoon Buitenland
Belastingdienst/Limburg/kantoor Buitenland Postbus 2865
6401 DJ Heerlen
Telefoon 055 53 85 385
vanuit Duitsland 00 31 55 5 385 385
www.belastingdienst.nl

Sociale Verzekeringsbank (SVB)
Internationale Detachering
Vrijwillige AOW/Anw-verzekeringen
Postbus 357 1180 AJ Amstelveen
Telefoon 020 656 52 77
www.svb.nl

College voor Zorgverzekeringen (CVZ)
Internationale Verdragen
Postbus 320 1110 AH Diemen
Telefoon 020 79 78 555
www.consumenten.cvz.nl
www.buitenland.cvz.nl
UWV Heerlen

Afd. Verdragen Arbeidsgeschiktheidverzekeringen
Schakelweg 4 6411 NX Heerlen
Telefoon 0900-9294
www.uvw.nl

Uitvoering Werknemersverzekeringen (UWV)
Helpdesk Internationaal
Postbus 58285 1040 HG Amsterdam
Telefoon 0113 750 350
www.uvw.nl

Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP)
Postbus 22667 1100 DD Amsterdam Zuidoost
Telefoon 020 656 9151
www.fvp.nl

Websites grensoverschrijdend werken/wonen

<http://europa.eu.int/eures/>
http://europa.eu.int/citizensrights/index_nl.cfm
www.ec.europa.eu/eulisses
www.grenzpendler.nrw.de
www.fnv.nl (zie Europa)

EURES-projecten in de EUREGIO's: www.eures.info

Grensoverschrijdende zorg: www.euregiogezondheidsportaal.nl

Huis kopen in Duitsland:
www.grenswoningen.nl
www.droomhuis.de
www.droomhuisduitsland.com

